

OBAVIJEST TKAŠ 01

25.02. 2009.

TEHNIČKA KOMISIJA ODBORA ZA AUTOŠPORTOVE HAKS-a

Kako pripremiti trkaći automobil za povijesne utrke ?

Da bi se moglo nastupati na utrkama povijesnih automobila za brdsko Hrvatske potrebno je složiti automobil prema zahtjevima FIA Dodatka K koji propisuje uvjete za povijesne automobile. Kako je Dodatak K prilično opširan i još nije potpuno preveden pa ćemo ovdje ukratko navesti najvažnije zahtjeve i postupke potrebne za pripremu povijesnog (*historic*) natjecateljskog vozila. Naravno, kad se auto pripremi u skladu s ovim zahtjevima i kad mu se izda pripadajuća Knjižica povijesnog automobil (HTP-*Historic Technical Passport*) koju (HAKS izdaje u ime FIA-e, njime se može nastupati i na FIA utrkama za povijesne automobile (npr. za FIA Europsko prvenstvo povijesnih automobila na brdu).

1. Pravilnici

FIA Dodatak (Appendix) K- dostupan na www.fia.com (uskoro prijevod u Tehničkom priručniku TKAŠ)

FIA Dodatak J 2009- dostupan na www.haks.hr (preveden u Tehničkom priručniku TKAŠ)

FIA Homologacijski list - popis povijesnih vozila s homologacijom dostupan na www.haks.hr a nakon odabira original homologacije naručuje se u Tajništvu HAKS-a)

FIA Dodaci J (ranijih perioda) - dostupni na: www.fia.com/en-GB/sport/regulations/Pages/FIAHistoricHill-Climb.aspx

Obrazac HTP -dostupan na www.haks.hr (preveden u Tehničkom priručniku TKAŠ)

2. Odabir vozila

Kako su kategorije / klase na utrkama povijesnih automobila raspisane samo do pojave Grupe N /A to znači da je potrebno izabrati vozilo koje je bilo proizvedeno prije 1982. godine. Točno razvrstavanje prema *periodu* odnosno povijesnom razdoblju kad je vozilo bilo u uporabi dano je u članku 3. FIA Dodatka K 2009.

Prema vrsti, vozila su podijeljena u dvanaestak kategorija (od predratnih vozila, dvosjeda, formula do GT vozila i turističkih (osobnih) serijskih automobila. Naravno, kod nas će najčešći izbor (zbog dostupnosti i cijene) biti upravo turistički automobili proizvedeni tokom šezdesetih i sedamdesetih godina (kao što su Fiati, Zastave, Opeli VW itd).

3. Sigurnosna oprema

Za vozila proizvedena poslije 1962. ugradnja sigurnosnog kaveza je obavezna. Preporuča se ugradnja kaveza prema pravilima trenutno važećeg *Dodatka J* (vidjeti *TKAŠ Priručnik 2009.*) s glavnim lukom Ø 50 mm, međutim dozvoljeno je ugraditi i glavni luk od cijevi 38 mm (stjenka 2,5 mm) ili 40 mm (stjenka 2,0 mm). Veza kaveza sa karoserijom se smije ostvariti samo preko veznih stopa, zabranjeno je dodatno ukrućivanje vozila vezanjem cijevi sa stupovima karoserije.

TKAŠ TKAŠ TKAŠ

Ostala sigurnosna oprema (sjedalo, pojasevi, obloge, sigurnosne kopče itd.) mora biti kao u današnjim natjecateljskim automobilima odnosno, mora zadovoljavati zahtjeve sadašnjeg *Dodatka J*.

4. Tehnički zahtjevi (preinake)

Osnovni tehnički opis (serijskog) automobila dan je na homologacijskom listu pripadajućeg modela. Dozvoljene preinake (u odnosu na taj model) propisane su (1) u *Dodatku J* iz perioda kad se vozilo upotrebljavalo i (2) u Dodatku K 2009.

Ako se priprema turističko vozilo, najbolje ga je pripremati prema pravilima Gr. 2 što podrazumjeva više slobode nego, za usporedbu današnja pravila grupe A. To na primjer znači sljedeće prema Dodatku J iz 1976. godine:

- motor mora ostati iste zapremine
- glava mora ostati serijska ali se smije doraditi u skladu s homologacijom (ventili slobodni, osim njihovog broja)
- napajanje gorivom je proizvoljno (višestruki karburatori, ubrizgavanje)
- izvorni sustav podmazivanja motora se mora zadržati (mokri /suhi karter)
- ispuh proizvoljan (razina buke ograničena)
- prijenosni omjeri mjenjača i diferencijala prema homologaciji, broj brzina i način sinkronizacije serijski
- samokočni diferencijal) dozvoljen ('špera'
- ovjes se smije doraditi ali ne zamijeniti
- ugradnja poprečnog stabilizatora dozvoljena
- prijenosni omjer upravljačkog sustava proizvoljan
- smiju se izvesti proširenja blatobrana do 50 mm širine na svaku stranu
- branici se smiju ukloniti (za brdske i kružne utrke)
- naplatci se smiju proširiti za 2" dok promjer mora ostati prema homologaciji

Sve ostale dozvoljene preinake odnosno točni zahtjevi za svaki period kojem pojedino vozilo pripada nalaze se u odgovarajućem Dodatku J.

5. Izrada Knjižice natjecateljskog vozila (HTP)

Postupak:

- s predsjednikom TKAŠ-a dogovoriti pregled vozila
- isprintati obrazac HTP i ispuniti ga. (rubrike koje se ne znaju ispuniti, ostaviti prazne)
- ako je moguće, pripremiti fotografije veličine okvira na obrascu
- poželjno je unaprijed poslati ispunjen obrazac i fotografije
- na pregledu će se usporediti i uskladiti podaci na obrascu
- pravilno ispunjen i potpisani obrazac TKAŠ će poslati u FIA-u na odobrenje
- na odobreni HTP upisuje se FIA evidencijski broj i ljepi se FIA barkod naljepnica
- ovjerena kopija HTP s drugom (pripadajućom) barkod naljepnicom daje se vlasniku koji je treba zaljepiti na donju desnu stranu okvira ispod vjetrobranskog stakla
- dođe li do promjene izgleda (boje) ili specifikacije HTP je potrebno vratiti u HAKS na ažuriranje
- kod prijave na natjecanje, uz prijavu je potrebno predati i kopiju prvog lista HTP-a

Na web stranici HAKS-a /Tehnička komisija, moguće je (kao primjer) vidjeti prvi HTP izdan od strane HAKS-a za vozilo Opel Kadet C GTE vlasnika Zlatka Brozovića.

Svi ostali detalji vezani za pripremu natjecateljskog povijesnog automobila mogu se naći u gore navedenim pravilnicima a za dodatne informacije i dogovor oko izrade HTP-a može se kontaktirati predsjednik TKAŠ-a, Boris Gorup na broj 091 430 33 48 svaki utorak od 15 do 18 sati.